Alsof het nooit gebeurd is

Een waargebeurd verhaal over angst, moed en liefde

Colofon

ISBN: 978 94 6365 817 1
1e druk 2025
© 2025, Hannah Heesmans

Uitgeverij Elikser
Ossekop 4
8911 LE Leeuwarden
www.elikser.nl
Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Dit boek is een autobiografisch werk, geschreven vanuit mijn eigen herinneringen, gevoelens en beleving. Hoewel het gebaseerd is op waargebeurde gebeurtenissen, zijn bepaalde namen, kenmerken, locaties en situaties veranderd of aangepast om de privacy van betrokkenen te beschermen.
De manier waarop gebeurtenissen worden beschreven is persoonlijk en subjectief. Andere betrokkenen kunnen dezelfde gebeurtenissen anders hebben ervaren.
Elke gelijkenis met bestaande personen of plaatsen berust op toeval of op mijn persoonlijke interpretatie van gebeurtenissen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Alsof het nooit gebeurd is

Een waargebeurd verhaal over angst, moed en liefde

Hannah Heesmans

Elikser
UITGEVERIJ

Ze leerde dat mensen geen muren bouwen
om anderen op afstand te houden.

Ze doen het om te beschermen
wat er diep vanbinnen in hen leeft.

Je lichaam is je kracht.

Voorwoord

Ik wilde liefde. Liefde was voor mij iemand anders die mij de veiligheid en geborgenheid zou geven die ik zo gemist had in mijn jeugd. Er zat een leegte in mijn lichaam die gevuld moest worden. Door iemand. Het maakte eigenlijk niet zoveel uit door wie. Als iemand het maar deed. Ik herkende dezelfde leegte bij andere mensen. Ik voelde mij niet fijn als ik andermans pijn voelde. Dus probeerde ik ervoor te zorgen dat andere mensen zich goed voelden, in de hoop dat ik mezelf dan ook goed zou voelen. En dat werkte. Ik ging heel goed mijn best doen. Misschien zou er dan ook ooit iemand van mij houden? Dan zou diegene mij laten voelen dat ik het waard ben om van te houden. Dat zou de oplossing zijn. Want dan hoefde ik geen pijn meer te voelen. Toch?

Ik wist toen nog niet dat dit een zeer ongezonde manier van liefde was. Ik gaf alles, inclusief mezelf. Ik ging pleasen en me aanpassen aan anderen. Wat ik zelf nodig had, deed er niet toe. Als anderen zich maar goed voelden. Ik belandde in situaties die niet goed voor me waren, met traumatische ervaringen tot gevolg. Gelukkig was de leegte in mijn lichaam groot genoeg om al die ervaringen in op te bergen, zodat ik het niet hoefde te voelen. Opgeruimd staat netjes. Niet meer aan denken. Alles voor de liefde.

Ik nodig je uit om mee te lezen met mijn verhaal. Je leest hoe het kwam dat ik totaal van mezelf en mijn lichaam verwijderd raakte, hoe ik daarmee geworsteld heb én hoe ik weer terugkwam bij mezelf. Het is puur, echt, kwetsbaar en stoer, met soms een vleugje humor. Het gaat over leven en overleven. Over voorwaardelijke en onvoorwaardelijke liefde.

Ik heb inmiddels een veilige liefdevolle basis in mezelf gelegd van waar ik vanaf nu kan gaan bouwen. Deze veilige basis hoor je eigenlijk na de geboorte van je ouders te krijgen. Elk kind heeft het recht om fysiek en

emotioneel een veilige basis te krijgen van zijn ouders. Helaas lukt dat in veel gevallen niet. Als fysieke of emotionele veiligheid ontbraken in je jeugd, leidt dat vaak tot problemen in je volwassen leven. Dat is niet de schuld van onze ouders. Die deden wat ze konden met de middelen en de bagage die ze zelf meekregen van hun ouders. Zo ook mijn lieve ouders. Het leven viel niet mee voor ze. Een gezin stichten met zo ontzettend veel bagage. Respect daarvoor. Pap en mam, ik hou van jullie.

Inleiding

Aan de oppervlakte waren wij een normaal gezin. Mijn vader werkte hard en zorgde ervoor dat ons huis en de tuin er picobello uitzagen. Mijn moeder was thuis en zorgde voor mijn broer en mij. We woonden in een vrijstaande woning met een ruime tuin in een dorpje in Limburg. Mijn ouders, met name mijn vader, hadden een rijk sociaal leven en voor de buitenwereld leken we misschien wel het perfecte gezin. Onder de oppervlakte speelde echter het pijnlijke en traumatische verleden van mijn moeder, dat onbewust een grote impact had op mij en het hele gezin.

Mijn ouders kwamen uit twee verschillende werelden. Mijn moeder werd als kind niet verzorgd en aan haar lot overgelaten, terwijl mijn vader met strenge regels en met de harde hand werd opgevoed. Ondanks de liefde die er tussen mijn ouders ongetwijfeld was, lukte het niet om gelukkig met elkaar te worden. De spanningen tussen mijn ouders waren dagelijks voelbaar voor mij. De verschillen tussen hen en de onverwerkte pijn uit hun kindertijd beheersten onbewust hun relatie en de relatie met mij.

Mijn moeder had een meervoudige persoonlijkheidsstoornis ontwikkeld gedurende haar jeugd. Tegenwoordig noemen ze dat een dissociatieve identiteitsstoornis (DIS). Tijdens een aantal extreme gebeurtenissen in haar jonge leven had ze haar persoonlijkheid in vier delen gesplitst. De verschillende persoonlijkheden kwamen in het dagelijkse leven onwillekeurig naar voren. Ik wist als kind niet wat er met mijn moeder aan de hand was, maar ik voelde feilloos aan dat er iets niet klopte. Door haar meervoudige persoonlijkheidsstoornis kon ik mijn moeder niet peilen. Het was vooraf niet te voorspellen in welke bui ze was. Soms was ze heel vrolijk. Dan weer verdrietig. Dan weer angstig. Dat was moeilijk voor mij. Het voelde onveilig, omdat de sfeer

in huis elke keer anders was. Ik moest elke keer opnieuw 'inchecken' bij mijn moeder om te zien hoe de vlag erbij hing en hoe ik het beste daarop kon reageren.

Mijn broer en ik waren alles voor mijn moeder. Omdat er nooit voor haar gezorgd is toen ze zelf klein was, wilde ze het goed doen. Ze had echter geen idee hoe ze dat moest doen en dat maakte haar onzeker. Eén ding wist ze zeker: ze ging het anders doen dan haar eigen ouders. Daarom hield ze zich aan de regels van het consultatiebureau en sprak ze af met moeders uit de buurt, zodat ze kon zien hoe zij met hun kinderen omgingen. Daar leerde ze van en ze deed ze na.

In de gehele periode dat ik op de basisschool zat, heeft mijn moeder therapie gehad voor haar persoonlijkheidsstoornis. Dit heeft ervoor gezorgd dat het over ging. Ze werd weer één persoon. Tot ik ongeveer een jaar of veertien was, wist ik niet wat er met mijn moeder aan de hand was. Er werd nooit over gesproken. Mijn moeder probeerde zich groot te houden voor mij en mijn broer, zodat we niet onder haar problemen zouden lijden. Ze deed alles voor ons, maar er ontbrak iets. Ik kreeg namelijk geen écht contact met haar. Ik kon haar vanbinnen niet bereiken. Het leek alsof ik alleen haar buitenkant mocht zien. Ze was druk bezig om het goed te doen en richtte zich daarbij op de praktische dingen: eten, spelen en slapen. Dat mijn moeder haar psychische klachten probeerde te verbloemen door te doen alsof er niks aan de hand was, was verwarrend voor mij. Wat ik zag en voelde, kwam niet overeen met hoe ze zich voordeed. Ik zag het als ze verdrietig of angstig was, maar ze gedroeg zich vrolijk. Of ze was extreem vrolijk en uitbundig. Zonder reden eigenlijk. Het was vaak zo overdreven, dat het voor mij ongemakkelijk werd. Ik snapte er niks van. Ik had het gevoel dat er iets niet klopte, maar kwam er niet achter wat het was. Soms stelde ik er vragen over. Als ik zag dat ze afwezig of verdrietig was, vroeg ik: "Mama, wat is er?" maar dan wimpelde ze me af. "Dat vertel ik je over een halfjaar wel," zei ze dan standaard. Vervolgens kwam ze er niet meer op terug. Ik wist toen niet dat ze dat deed om mij te beschermen

en trok voor mezelf de conclusie dat ik nog te jong was om te weten wat er echt aan de hand was. Dat maakte me onzeker. Wat was er aan de hand dat ik niet mocht weten? Ik wilde het begrijpen en wilde haar helpen. Ik moest uitzoeken wat er aan de hand was, zodat ik het kon veranderen. Als ik geen antwoorden van haar kreeg, dan zocht ik het zelf wel uit. Dus ik hield mijn moeder goed in de gaten. Ik werd de perfecte dochter. Ik leerde hoe ik mijn moeder het beste kon benaderen en hoe ik mijn vader zo min mogelijk tot last was.

Er was geen nabijheid tussen mij en mijn ouders. Ik werd niet geknuffeld en er werden geen lieve dingen tegen mij gezegd. Ik kon geen innerlijke band met hen opbouwen. Ik wilde een schoot om op te zitten. Woorden die zeiden dat het goed kwam als ik bang was en hun armen om in te schuilen als ik verdrietig was. Maar dat was er niet. Mijn ouders konden daar niks aan doen. Ze wisten niet dat knuffelen en troosten opties waren, omdat ze het zelf nooit ervaren hadden. Als er iets met mij aan de hand was, raakte mijn moeder van streek in plaats van dat ze mij kon troosten. En mijn vader, die was meestal weg of in zichzelf gekeerd.

Ik speelde als kind graag buiten met vriendjes en vriendinnetjes, omdat ik mezelf daar goed voelde. Ik vond het fijn om buiten te spelen, want daar voelde ik geen spanningen. Ik verzon de leukste spelletjes en probeerde andere kinderen zover te krijgen om mee te spelen. De kinderen in de buurt deden vaak mee met wat ik bedacht en soms speelden we dagen of weken mijn zelfbedachte spellen. Ik voelde me gewaardeerd en gezien. Dat gaf een goed gevoel. Het was fijn om onbezorgd buiten te spelen. 's Avonds in bed voelde ik me vaak eenzaam en verdrietig. Ik hunkerde naar liefde en geborgenheid, maar daar wilde ik mijn ouders niet mee lastigvallen. Die hadden het al zwaar genoeg. Ik begon me als een kleine volwassene te gedragen. Ik voelde me verantwoordelijk voor het welzijn van mijn ouders. Ik stond niet stil bij mijn eigen welzijn.

Hoofdstuk 1

Papa

Zaterdagmiddag, 28 juni 1969

De wind raast door zijn donkerbruine haren. Met veertig kilometer per uur vliegt hij door de straten van Leeuwen, een dorpje in Limburg. Van zijn eerste loon heeft hij zijn brommer gekocht. Een rood met grijze Kreidler Florett. “Hou je vast!” schreeuwt hij uitgelaten over zijn schouder naar zijn beste vriend Theo, die achterop zit. “Wat?!” roept Theo. “Hou je vast!” Hij voert de snelheid op naar vijftig kilometer per uur. Wat een heerlijk vrij gevoel geeft dit.

Wat zou hij gedaan hebben als hij zou weten dat deze rit indirect de rest van zijn leven en dat van zijn toekomstige gezin zou tekenen?

Huub is net zeventien geworden. Hij heeft een spijkerbroek en een T-shirt aan en geniet van de snelheid en de verkoelende wind die door zijn shirt heen tegen zijn blote lichaam waait. Het T-shirt wappert in de wind en de adrenaline giert door zijn lijf. Het gevoel van vrijheid is in groot contrast met de strenge regels en beperkingen die hij thuis ervaart en daarom is het het beste gevoel dat hij op dit moment kan hebben.

Huub is de oudste zoon in een gezin van vier kinderen uit een streng rooms-katholiek gezin. Zijn vader werkt op kantoor bij de Nederlandse Spoorwegen. Zijn moeder doet het huishouden en zorgt voor de kinderen. Naast het geloof is de buitenwereld, het aanzien, het belangrijkste dat er is voor zijn ouders. Daarom houden ze zich angstvallig aan alle geschreven en ongeschreven regels van de gemeenschap en ziet het huis er picobello uit. Zijn moeder zorgt dat alles recht staat en dat er

geen stofje te bekennen is. Zijn vader zorgt voor het inkomen, en voor orde en gezag.

Als kind moest Huub een voorbeeld zijn voor zijn broers en zusje. Zijn leven werd bepaald door zijn ouders. Hij moest elke ochtend voordat de school begon om zeven uur in de kerk zitten en op zondag ging hij zelfs twee keer naar de kerk. Hij moest meehelpen op het land van zijn vader en moest altijd mee als zijn ouders op familiebezoek gingen. Dan werd hij gekleed in een zondags pak, waar hij zich helemaal niet fijn in voelde. Hij droeg dan een nette broek met een witte blouse en een vlinderdasje om zijn nek. Hij hoorde zich voorbeeldig te gedragen, iets waar hij een hekel aan had. Hij mocht alleen spelen met de kinderen die ook naar de kerk gingen. Het bos en de sloten waren verboden terrein, terwijl die juist de grootste aantrekkingskracht op hem hadden. Huub vond het verschrikkelijk. Hij zat in een keurslijf en kon zichzelf niet zijn.

Hij had angsten, waardoor hij in de kerk regelmatig flauwviel, maar hij moest blijven gaan van zijn ouders. Hij wilde spelen, voetballen en ravotten. Hij wilde vies worden en op zondag in een oude korte broek en een versleten T-shirt spelen. En hij wilde ook met de kinderen spelen die niet naar de kerk gingen. Huub groeide op in tweestrijd. Als hij zichzelf was, moest hij liegen tegen zijn ouders en werd hij gestraft als ze erachter kwamen wat hij allemaal deed. Als hij het leven leidde wat zijn ouders van hem verwachtten, was hij eerlijk naar zijn ouders, maar niet naar zichzelf. Hij koos een middenweg, want zijn eigen wil was groot, maar de druk van zijn ouders was groter en de klappen van zijn vader waren harder. Dus bad hij elke ochtend hardop en met veel weerstand. Hij ging elke dag angstig naar de kerk, zodat hij 's avonds mocht gaan voetballen op straat. Hij deed netjes zijn zondagse pakje aan en glimlachte naar de familie. Hij speelde met de kinderen die ook naar de kerk gingen en at netjes zijn eten op, ook al moest hij er soms van overgeven. Intussen bouwde hij stiekem boomhutten en bunkers in het bos met de vriendjes met wie hij niet om mocht gaan. Hij speel-

de in de sloot waarvan zijn moeder zei dat er een tak in zat die hem onder water zou trekken, net zo lang tot hij verdronk. Als hij thuiskwam, verstopte hij tevergeefs zijn vieze natte sokken. Als zijn moeder erachter kwam dat hij ongehoorzaam was geweest, strafte ze hem niet, maar schakelde ze zijn vader in. Zijn vader nam hem mee naar boven en er volgden flinke klappen. Hij werd opgesloten en mocht niet meer op straat spelen of gaan sporten.

Zijn ouders probeerden hem in hun macht te houden door te dreigen met de duivel. Die zou hem 's nachts komen ophalen als hij zich niet aan de regels hield. En aangezien hij zich niet aan de regels kon houden, sliep hij elke nacht angstig met zijn hoofd onder de dekens, bang dat de duivel hem zou pakken. Nog steeds heeft hij nachtmerries over de duivel en deze zullen hem nog lang achtervolgen. Zijn ouders besloten dat Huub na de basisschool naar de LTS ging. Toen hij zestien jaar was, spoorden zijn ouders hem aan dat hij bij de NS ging werken, net als zijn vader. Daar had hij een stabiele basis voor de toekomst. Hij dacht er verder niet bij na en deed wat zijn ouders hem adviseerden. Hij is inmiddels een jaar in dienst bij de NS.

Huub en Theo vliegen door de straten van Leeuwen. Als ze net voorbij de kerk komen, schreeuwt Theo zo hard hij kan: "Kijk uit!" Huub heeft het ook al gezien en trapt op de rem. Van rechts steekt een klein wit maltezertje de weg over. Rakelings scheuren ze langs het hondje en nog voordat ze een gevoel van opluchting kunnen ervaren, volgt er een kennismaking met de harde bestrating van Leeuwen. Bam!

Er kwam nog een grote herdershond achter het maltezertje, die ze niet gezien hadden. Huub en Theo liggen op de grond, net als de beschadigde brommer. Even is het muisstil in Huubs wereld. Als langzaam zijn wereld weer tot leven komt, ziet hij de herdershond ongedeerd naast zijn geschrokken baasje zitten. Hij ziet het maltezertje snuffelen aan een lantaarnpaal, om er vervolgens een plasje tegen te doen. Gelukkig, denkt hij bij zichzelf. "Theo?!" roept hij bezorgd terwijl hij

naar links kijkt en hem op de grond ziet zitten. “Niks aan de hand,” zegt Theo met een gemaakte glimlach en hij laat een schaafwond zien op zijn arm. Hij is boven op Huub terechtgekomen en komt er goed van af. Een vervelende pijn dringt zich aan. Huub komt omhoog en ziet dat zijn rechterarm en schouder openliggen. “Je hebt geluk gehad,” zegt een omstander. “Je bent met je hoofd op je arm geland.” Huub en Theo hadden allebei geen helm op en Huub realiseert zich dat hij inderdaad geluk heeft gehad. Ze staan allebei voorzichtig op. “Ga maar even naar de huisarts voor je arm,” zegt een vrouw van middelbare leeftijd. “Dat moet misschien gehecht worden.” Huub praat nog even met de eigenaar van de twee honden. “De honden zijn allebei ongedeerd, maar jongens, kijk alsjeblieft uit de volgende keer,” zegt de man rustig, maar met een vermanende ondertoon. “Jullie reden veel te hard.” Huub biedt zijn excuses aan en die worden geaccepteerd. Samen met de hondeneigenaar bekijken ze de brommer, die het gelukkig nog doet. In een rustig tempo rijden Huub en Theo naar de dienstdoende weekendarts. Dit keer rijdt Theo. Huub zit achterop en de gemiddelde snelheid is vijftien kilometer per uur. De stekende pijn van zijn schaafwonden overheerst.

“We moeten de wonden schoonmaken en we zullen een hechtspray erop spuiten zodat het sneller geneest,” zegt de arts tegen Huub. “Je krijgt pijnstillers voor de pijn. Vanavond kun je niet op stap,” zegt de arts, die heel goed inschat wat de twee jongens van plan zijn die avond. “De wond moet eerst goed dicht zijn,” waarschuwt hij. “Waarschijnlijk gaat het morgen alweer een stuk beter.” Huub baalt. Hij heeft vanavond met Suzanne afgesproken.

Op zijn zestiende mocht Huub op dansles van zijn ouders. Er ging een wereld voor hem open. Versterkt door de aanrakingen van de meisjes tijdens het dansen, begonnen de hormonen in zijn lichaam de overhand te nemen. Huub is een knappe, lange, ietwat verlegen jongen met mooi dik donker haar, blauwe ogen en een hip beatlekapsel. Hij is in trek bij de meisjes. Het afgelopen jaar heeft hij een paar vriendin-

netjes gehad. Soms om een avondje mee te zoenen en twee keer voor een wat langere tijd. Thuis praat hij nooit over meisjes. Hij is bang dat hij ermee voor de gek gehouden wordt. Thuis is er geen ruimte voor intimiteit in welke vorm dan ook, dat is verboden. Zijn ouders zijn nooit liefdevol naar elkaar en raken elkaar niet aan in het bijzijn van anderen.

Zijn eerste echte vriendinnetje was een protestants meisje. Huub vond haar erg leuk, maar hij wist al vanaf het begin dat het nooit zou werken. Hij was bang dat zijn ouders hem zouden afmaken als ze erachter zouden komen. Dus maakte hij het na drie maanden uit. Vier maanden geleden heeft hij Suzanne leren kennen. Vanaf dat hij haar voor het eerst zag, voelde hij iets speciaals voor haar. Iets dat hij nog nooit eerder gevoeld had. Hij durfde niet zo goed de eerste stap te zetten, maar Suzanne daagde hem uit. Dat vond hij leuk. Het zorgde ervoor dat hij ook wat losser werd op de dansvloer en zijn zelfvertrouwen groeide. Ze hebben inmiddels een paar keer afgesproken bij danszalen in de buurt. Ze dansten samen en vreeën stiekem buiten in een hoekje in het donker. Suzanne geeft hem het gevoel dat hij geliefd is en dat hij gezien wordt om wie hij is. Een gevoel dat hij niet kent. Huub worstelt met zijn gevoelens voor haar. Hij is niet gewend om überhaupt iets te voelen en om gezien te worden. Dat is fijn en beangstigend tegelijk. Van de keren dat ze hebben afgesproken, kwam hij daarom de ene keer wel en de andere keer niet opdagen. Daar werd ze boos over, maar toch bleven ze elkaar opzoeken. Er is iets speciaals tussen die twee.

Vanavond hebben Huub en Suzanne in een danszaal in Reuver afgesproken, waar elke zaterdag een liveband speelt. Hij voelt zich nu al schuldig dat hij weer niet zal komen opdagen. “Ik hoop dat ze het begrijpt,” zegt hij tegen Theo.

Hoofdstuk 2

Mama

Zaterdagavond, 28 juni 1969

"Potverdorie!" roept ze woest terwijl ze stampvoetend naar haar brommer loopt. Ze heeft een uur staan wachten bij de danszaal in Reuver. Ze is het zat. Ze is smoorverliefd op hem, maar hij stelt haar elke keer teleur. Ze had zich zo verheugd op deze avond. Maar net als een paar andere keren, is hij er weer niet. Ze was op slag verliefd op Huub toen ze hem voor het eerst zag, een paar maanden geleden. Sindsdien hebben ze regelmatig afgesproken om te dansen. Vorige week hebben ze ruzie gehad, omdat hij al vaker niet is komen opdagen. Vanavond zou hij laten zien dat hij het serieus meent. "Nou, dat is dan duidelijk," zegt ze hardop tegen zichzelf. Ze besluit om haar avond niet te laten verpesten. Het is kermis in Leeuwen en daar zal ze naartoe gaan om lekker te dansen en alles te vergeten. Ze kan niet weten dat deze beslissing funest voor haar zal zijn. Niet alleen voor haar leven, maar ook voor dat van haar toekomstige gezin. Boos en verdrietig stapt ze op haar brommer. Ze is zwaar teleurgesteld in Huub, maar ook in het leven.

Suzanne is zeventien jaar. Ze is de middelste in een gezin met vijf kinderen. Haar ouders hebben een goedlopende bakkerij en buurtsupermarkt. Deze zijn gevestigd op de begane grond van de woning en er wordt geleefd op de bovenverdieping. Haar ouders zijn altijd aan het werk. Ze zijn altijd beneden en zorgen niet voor de kinderen, die boven verblijven. De winkel en de bakkerij worden prima onderhouden en zijn tiptop in orde voor de buitenwereld. Boven is het smerig. Er wordt niet gepoetst. Er lopen kakkerlakken door de gehele bovenwoning. Ze is bang voor de kakkerlakken. De kinderen voeden zichzelf op, of niet. Ze bestaan, maar er wordt geen aandacht aan ze besteed.

De enige warme herinnering die Suzanne tot nu toe heeft, is aan Marie. Marie kwam in het gezin wonen toen Suzanne drieënhalf jaar oud was. Marie was een jaar of vijfendertig. Ze was een lieve en vrolijke vrouw. Haar taak was om de bovenverdieping te poetsen en om voor Suzannes jongste broertje te zorgen, die net geboren was. Marie mocht overdag alleen in de keuken van de bovenverdieping verblijven en 's avonds moest ze alleen op zolder blijven. Ze sliep in een hoekje van de zolder, boven de bakkerij. Ze had een bed en een nachtkastje en wat kleren. Verder had ze geen eigen spullen. Ze mocht geen aandacht besteden aan de rest van de kinderen. "Die zijn oud genoeg om voor zichzelf te zorgen," had haar moeder gezegd. Maar Marie deed dat toch. Als haar moeder het niet zag, kroop Suzanne stiekem heerlijk tegen haar aan. Ze kon alles tegen Marie vertellen. Ze zei niet veel terug, maar luisterde aandachtig naar haar. Toen Suzanne acht jaar was, heeft haar moeder Marie het huis uit gezet. Haar moeder vond dat Suzanne oud genoeg was om de taken van Marie over te nemen. Vanaf dat moment was ze verantwoordelijk voor het huishouden, haar broers en haar jongere zusje. Ze wist niet hoe ze moest poetsen. Toch deed ze haar best om het huis schoon te houden. Tevergeefs, want als ze net iets schoongemaakt had, werd het, lachend, door de andere kinderen weer vervuild. Er was geen beginnen aan. Vanaf dat Marie weg was, zorgden de kinderen voor zichzelf. Als ze honger hadden, konden ze beneden uit de winkel of de bakkerij iets te eten halen. Soms werd er gekookt. Dan moest je snel zijn als het eten klaar was, anders hadden de anderen het al op. Als het op was, had je pech en dan kon je weer naar de winkel om daar iets te pakken om te eten. Meestal werd het dan koude soep uit een blik, een pot groenten, een stuk taart of snoep.

Suzanne heeft geen vriendinnen, omdat ze altijd thuis moet werken. Dus gaat ze alleen op stap. Uitgaan is de enige uitlaatklep die ze heeft. Ze houdt van dansen in de disco. Daar kan ze voor even haar problemen vergeten. Ze is een mooie meid met bruine ogen en prachtig lang, dik bruin haar. Met een sexy outfit en een drankje op, danst ze het liefst de hele avond. Ze houdt van de aandacht die ze krijgt van man-

nen, omdat ze zich dan voor even geliefd voelt. Iets dat ze niet kent in haar normale leven.

Haar vader is bakker. Hij is de eigenaar van de bakkerij. Het is een stille, hardwerkende man, die na het werk in zichzelf keert en te veel drinkt. Haar moeder is verantwoordelijk voor de winkel. De winkel is haar leven. Ze geniet van de status van middenstander en de aandacht van mensen, die daardoor tegen haar opkijken. Ze is een hardwerkende vrouw, die alle aandacht heeft voor de klanten in de winkel, maar niet betrokken is bij haar eigen kinderen. In de middagpauze en in de avonden ligt haar moeder uitgeput op bed om 's ochtends vervolgens weer met een glimlach voor haar klanten te verschijnen. Haar dochters ziet ze als personeel. Zodra ze kunnen, moeten Suzanne en haar zus meehelpen in de zaak en voor hun broers zorgen. Tijd en liefde voor de kinderen heeft haar moeder niet. Ze zijn van jongs af aan aan zichzelf overgeleverd.

Suzanne start haar brommer en rijdt van Reuver naar Leeuwen. Het is zo'n veertien kilometer rijden. Maar dat geeft niet, ze zit graag op haar brommer. Met veertig kilometer per uur en de koele wind die door haar haren waait, kalmeert ze. Het geeft haar voor even een gevoel van vrijheid. Een gevoel dat ze alleen op haar brommer en als ze op stap is ervaart. Ze durft aan niemand te vertellen hoe het er thuis aan toe gaat, ook niet aan Huub.

Terwijl ze de kermis tegemoet rijdt, wordt ze begroet door de naderende muziek. Gezellig, denkt ze. Ze zet haar brommer tegen een boom in de straat voor het café. Aan de zijkant van het café is de deur naar de danszaal. Ze loopt door een kale gang met haken aan de muur, waar ze haar zwarte leren maxi-jas ophangt tussen de andere jassen. Dan loopt ze door naar de danszaal, waar op het podium een liveband speelt. Er is een grote dansvloer, met aan de zijkanten tafeltjes met stoelen. De dansvloer staat vol met swingende mensen. Ze bestelt een biertje aan de bar en neemt een grote slok. Ze besluit niet meer aan